

Arkusz testowy zawiera informacje prawnie chronione do momentu rozpoczęcia konkursu.

Omnibus

XX EDYCJA
27 MARCA 2019

Czas pracy: 45 minut

TEST KONKURSOWY
klasa

GM 3

WPISZ KOD SZKOŁY

Na starcie otrzymujesz od nas 112 punktów – tyle ile masz decyzji do podjęcia. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz dodatkowo 1 punkt, za błędną zabieramy dany punkt. Gdy nie odpowiadasz, zachowujesz podarowany punkt. Pamiętaj, że każda z odpowiedzi A, B, C, D może być fałszywa lub prawdziwa. W czasie konkursu nie wolno używać słowników, notatek, podręczników i innych pomocy naukowych. Sprawdź, czy arkusz testowy jest dopasowany do Twojej kategorii wiekowej i czy jest obustronnie zadrukowany. Zgłaszaj wszelkie nieprawidłowości. Wyniki konkursu będą dostępne 6 tygodni po konkursie

Życzymy sukcesów i zapraszamy do testu konkursowego Omnibus!

Agnieszka Krzemieńska *Zwierciadło wolności* POLITYKA nr 49 (2632), 8 grudnia 2007

Kraków stał się miastem z prawdziwego zdarzenia dopiero w 1257 r., 750 lat temu, po przyjęciu praw miejskich z Magdeburga. Zaczęli wówczas napływać tu niemieccy osadnicy, architekci z zachodu Europy zaplanowali wielki rynek, ratusz, wyznaczyli przebieg murów, pojawił się sąd, burmistrz i pieczęć miejska. Nowi koloniści, a z czasem i starzy mieszkańcy grodu awansowali do rangi mieszczan. Nadano im przywileje, o jakich dotychczas nawet im się nie śniło. Ten nowy status zawdzięczali prawu miejskiemu, które stopniowo zmieniło oblicze Europy.

Wczesnośredniowieczna Europa miała charakter wiejski. Oczywiście istniały duże skupiska ludzkie pełniące funkcję osad targowych, centrów administracyjnych i religijnych, ale poza wielkością niewiele odróżniało je od wsi. Wprowadzenie praw miejskich (tzw. lokacja) nie zawsze oznaczało założenie miasta na surowym korzeniu, czyli w zupełnie nowym miejscu. Często polegało na budowie nowego ośrodka w pewnym oddaleniu od starego (np. w Kołobrzegu i Gdańsku) lub na przebudowie starego (np. w Krakowie). Nadanie nowym

i starym ośrodkom praw doprowadziło do powstania w Europie tysięcy miast o podobnym wyglądzie i ustroju samorządowym. Zaczęło się to na Zachodzie w XI w., by dotrzeć na ziemie polskie w pierwszej połowie XIII w.

Największą popularnością cieszyło się u nas prawo magdeburskie, którego historię, zasięg i oddziaływanie prezentuje w warszawskim Arsenale (do 9 grudnia) wystawa „Zwierciadło saskie i prawo magdeburskie fundamentem Europy”. – *Ustrój prawny Magdeburga miał na wschodzie Europy ogromną siłę przyciągania – powiedział otwierając wystawę niemiecki historyk prawa prof. Heiner Lück z Uniwersytetu w Halle. - Poza radą Lubeki żadne inne kolegium orzekające nie miało oddziaływania sięgającego tak daleko zarówno pod względem geograficznym, jak i czasowym. Relikty prawa magdeburskiego do dziś stanowią wspólny element ustroju wielu miast europejskich.*

1. Dołączony tekst:

- A) jest pisany prozą   B) należy do beletrystyki   C) został podzielony na akapity   D) należy do liryki

2. W tekście nie ma:

- A) narratora   B) fabuły   C) fikcji   D) dialogów

3. Osoba pisząca wypowiada się z pozycji:

- A) geografa   B) historyka   C) naukowca   D) powieściopisarza

4. Adresatem prezentowanego tekstu jest:

- A) dziecko   B) specjalista z zakresu prawa
C) historyk starożytności   D) czytelnik – raczej niebędący specjalistą w omawianej dziedzinie

5. Styl przywołanej wypowiedzi:

- A) charakteryzuje się emocjonalnością   B) to styl naukowy
C) charakteryzuje się użyciem terminologii specjalistycznej   D) charakteryzuje się metaforycznością

6. Osoba pisząca w swoim wywodzie:

- A) nie zwraca się bezpośrednio do czytelnika
B) przedstawia opinie, z którymi się nie zgadza
C) prezentuje własne ustalenia
D) przywołuje nowe, nieznanne dotąd nauce fakty

7. Wydarzenia, o których opowiada powyższy tekst:

- A) miały miejsce w średniowieczu
B) rozgrywały się również w XIII wieku
C) stanowią nawiązanie nie wprost (aluzję) do problematyki współczesnej
D) nie w całości są potwierdzone

8. W czasach, o których opowiada przywołany tekst:

- A) Polska była pod zaborami
B) w Polsce rządziła dynastia Piastów
C) Polski nie było jeszcze na mapie
D) Polska była jeszcze pogańska

9. W swoim wywodzie pisząca wspomina o:

- A) powstawaniu miast na ziemiach polskich
B) zmianie charakteru wczesnośredniowiecznych osad
C) wprowadzaniu praw miejskich
D) początkach mieszczaństwa w Polsce

10. W prezentowanym tekście pisząca:

- A) wspomina o wystawie
B) cytuje
C) analizuje akty prawne
D) opisuje wygląd miast

11. Z przywołanego tekstu możemy dowiedzieć się, że:

- A) jeszcze XII w. Kraków od wsi różnił się jedynie rozmiarem
B) dopiero pod koniec XIII w. Kraków stał się nowoczesnym miastem
C) wprowadzenie prawa lokacyjnego polepszyło sytuację mieszkańców
D) do Krakowa pod koniec XIII w. napływali osadnicy z Europy zachodniej

12. Określenie *na surowym korzeniu*:

- A) ma charakter humorystyczny
B) oznaczało budowę miasta od podstaw
C) oznacza założenia miasta w miejscu starego ośrodka
D) oznacz przebudowę miasta

13. Prawdą jest, że:

- A) prawa miejskie spowodowały powstawanie w Europie podobnych do siebie miast
B) powstawanie nowoczesnych miast zapoczątkowano w Europie zachodniej
C) prawa miejskie tworzone już w XI w.
D) na ziemie polskie prawa miejskie zaczynały docierać ok. 200 lat po ich powstaniu

14. Zgodnie z prezentowanym tekstem wczesnośredniowieczna Europa:

- A) składała się ze skupisk ludzkich różniących się od siebie jedynie rozmiarem
B) charakteryzowała się rozwiniętymi ośrodkami miejskimi
C) była przede wszystkim związkiem wielkich aglomeracji miejskich
D) miała charakter wiejski

15. W opinii niemieckiego profesora prawo magdeburskie:

- A) do dziś jest jeszcze widoczne w ustroju miast
B) miało olbrzymią siłę oddziaływania
C) ograniczało prawa mieszczan
D) było bardzo surowe

16. Podkreślony wyraz w sformułowaniu **po przyjęciu praw**:

- A) jest rzeczownikiem
B) odmienia się przez przypadki
C) ma więcej liter niż głosek
D) jest trzysylabowy

17. W zdaniu **Zaczęli wówczas napływać tu niemieccy osadnicy**:

- A) podmiotem jest wyraz **osadnicy**
B) jest okolicznik miejsca
C) jest okolicznik czasu
D) nie ma przydawki

18. Wyraz **napływać**:

- A) jest czasownikiem w formie imiesłowu
B) jest czasownikiem w formie osobowej
C) jest czasownikiem w formie bezokolicznika
D) nie jest czasownikiem

19. W sformułowaniu **architekci z zachodu Europy**:

- A) jest orzeczenie
B) nie ma przydawki
C) nie ma rzeczownika w mianowniku
D) są dwa rzeczowniki w dopełniaczu

20. Sformułowanie **nowi koloniści** składa się z dwóch wyrazów:

- A) należących do tej samej części mowy
B) w tym samym przypadku

C) mających tę samą ilość samogłosek

D) mających tę samą ilość sylab

21. W zdaniu **Największą popularnością cieszyło się u nas prawo magdeburskie:**

A) występuje zaimek

B) są dwa rzeczowniki

C) są dwa przymiotniki

D) jest przyimek

22. Sformułowanie **nadanie praw:**

A) składa się z dwóch rzeczowników

B) zawiera czasownik

C) zawiera wyraz, w którym jest więcej liter niż głosek

D) zawiera rzeczownik w formie biernika

23. Sformułowanie **przywileje o jakich im się nie śniło:**

A) zawiera porównanie

B) należy rozumieć dosłownie

C) ma charakter metaforyczny

D) zawiera stały związek wyrazów

24. W zdaniu **Zaczęło się to na Zachodzie:**

A) nie ma podmiotu

B) podmiotem nie jest rzeczownik

C) występuje podmiot domyślny

D) występuje podmiot gramatyczny

25. W wyrazie **ratusz:**

A) jest jedna sylaba

B) jest więcej liter niż głosek

C) występują trzy spółgłoski

D) występują cztery spółgłoski

26. Podkreślone wyrazy w sformułowaniu **nadanie nowym i starym ośrodkom praw:**

A) mają różną ilość sylab

B) mają tę samą ilość spółgłosek

C) mają różną ilość samogłosek

D) są antonimami

27. Czasownikiem w formie imiesłowu przysłówkowego jest wyraz:

A) odróżniało

B) otwierając

C) podobnym

D) dotrzeć

28. Wyrazem zapożyczonym jest wyraz:

A) burmistrz

B) ratusz

C) wygląd

D) prawo